

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої Ради Національного
транспортного університету

30 06 2021 р., протокол № 7

Голова Вченої Ради,
ректор Національного транспортного
університету

Микола ДМИТРИЧЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації студентами
Національного транспортного університету
права на вибір навчальних дисциплін

Київ – 2021

1. Загальні положення

1.1. Це Положення забезпечує реалізацію здобувачами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (надалі – студентами) Національного транспортного університету (надалі – Університет) права на вибір навчальних дисциплін, передбаченого Законом України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів Національного транспортного університету.

1.2. Це Положення забезпечує умови для формалізації процедур:

- формування та доведення до відома студентів переліків (каталогів) навчальних дисциплін вибору;
- здійснення вибору студентами навчальних дисциплін зі сформованих переліків (каталогів);
- організації подальшого вивчення вибраних дисциплін;
- визнання результатів навчання за вибраними дисциплінами.

1.3. Вибір студентом навчальних дисциплін в обсязі, що відповідно до пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» складає не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених певною освітньою програмою, створює умови для досягнення ним таких цілей:

- поглибити свої професійні знання в межах певної освітньої програми, здобути додаткові спеціальні професійні, загальноосвітні або інші компетентності;
- поглибити свої професійні знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності поза межами даної освітньої програми.

2. Методичне забезпечення організації вибору студентом навчальних дисциплін та регуляторні заходи

2.1. Університет несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються студентам для реалізації ними права вибору.

2.2. Відповідно до сформульованих у п. 1.3 цілей студенту пропонується реалізовувати свій вибір навчальних дисциплін шляхом:

2.2.1. Вибору з каталогу вибіркових навчальних дисциплін освітньої програми, за якою він навчається, та з каталогу вибіркових навчальних дисциплін для даного рівня вищої освіти факультету, який здійснює випуск за цією освітньою програмою. При цьому каталог освітньої програми включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку студента в межах певної освітньої програми, і спрямований поглибити знання за певним фахом. Каталог факультету включає в тому числі і дисципліни інших освітніх програм, за якими здійснює випуск факультет. Якщо запропонований перелік дисциплін каталогу факультету не задовольняє запитів студентів, вони мають право за погодженням з деканом вибирати навчальні дисципліни із загальноуніверситетського каталогу вибіркових навчальних дисциплін.

Каталоги вибіркових дисциплін розміщуються на офіційному вебсайті Університету у вільному доступі.

2.2.2. Вибору навчальних дисциплін в інших закладах вищої освіти України за програмами внутрішньої академічної мобільності за окремими процедурами, прописаними в договорах про внутрішню академічну мобільність.

2.2.3. Вибору навчальних дисциплін в європейському університеті при реалізації студентом права на кредитну мобільність у рамках програми ЕРАЗМУС+К1.

2.3. Студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору та запропоновано здійснити новий вибір у таких випадках:

2.3.1. Якщо кількість студентів, які вибрали навчальну дисципліну, перевищує максимальну кількість, встановлену внутрішніми документами Університету. У цьому випадку спочатку реалізується вибір студентів, які навчаються за тією самою освітньою програмою, потім вибір студентів, які навчаються на тому ж факультеті, а потім – вибір студентів інших факультетів.

2.3.2. Якщо кількість студентів, які вибрали навчальну дисципліну, є меншою за встановлені в Університеті мінімуми: 10 осіб – для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 5 осіб – для здобувачів другого (магістерського) рівня (у разі обґрунтованого звернення студентів до декана можливе формування за розпорядженням першого проректора Університету малочисельних груп, у яких кількість студентів є меншою за встановлені мінімуми). Обмеження, передбачені цим пунктом Положення, не поширюються на ті випадки, коли певну навчальну дисципліну за каталогом освітньої програми вибрали всі здобувачі, які навчаються за відповідною освітньою програмою.

2.3.3. Якщо наслідком вибору студентом навчальної дисципліни є перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які студент може опановувати одночасно, та/або кількості підсумкових (семестрових) контрольних заходів.

2.3.7 У випадку, якщо студенту відмовлено у реалізації здійсненого ним вибору з причин, зазначених у цьому Положенні, йому надається можливість здійснити повторний вибір із переліку дисциплін груп/потоків, які вже сформовані відповідно до встановлених в Університеті вимог щодо мінімальної кількості студентів у групах/потоках і без перевищення встановленої факультетами максимальної кількості студентів, які можуть вибрати навчальну дисципліну, а також які не призведуть до повторної відмови з визначених у цьому Положенні причин.

2.4. Вибрані студентом навчальні дисципліни затверджуються розпорядженням декана факультету, на якому навчається студент, як невід’ємна складова індивідуального навчального плану студента. Невиконання

будь-якої з позицій індивідуального навчального плану є академічною заборгованістю. Зміна студентом свого вибору після його затвердження та зміна вибраних дисциплін після початку навчального року, в якому вони викладаються, не допускається.

2.5. За результатами реалізації права студента на вибір навчальних дисциплін до його індивідуального навчального плану мають бути включені види навчального навантаження, сукупний (обов'язкової і вибіркової складової разом) обсяг яких (у кредитах ЄКТС) дозволяє зарахування виконання річного навчального плану (60 кредитів ЄКТС) і переведення на наступний курс або допуск до підсумкової атестації.

2.6. Сукупний обсяг обов'язкової і вибіркової складових індивідуального навчального плану студента, незалежно від шляхів реалізації права на вибір навчальних дисциплін, повинен відповідати вказаному в освітній програмі, за якою навчається студент.

2.7. Відмова студента виконувати сформований таким чином навчальний план є грубим порушенням дисципліни, в такому разі студент відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

3. Порядок вибору студентами навчальних дисциплін

3.1. Терміни проведення процедур вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного (для планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення) формування контингенту студентів у групах і потоках.

3.1.1. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Університеті зазвичай реалізують своє право на вибір навчальних дисциплін не раніше ніж з другого року навчання. При цьому процедура вибору навчальних дисциплін здійснюється, як правило, у навчальний рік, що передує навчальному року, під час якого передбачене їх вивчення. Винятком є здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зараховані на навчання зі

скороченим строком, які реалізують своє право на вибір навчальних дисциплін у семестрі, вказаному в конкретній освітній програмі. При цьому процедура вибору навчальних дисциплін здійснюється у семестрі, що передує семестру, у якому передбачене їх вивчення, або відразу після наказу про зарахування здобувачів (у разі вивчення вибіркового дисциплін у першому семестрі).

3.1.2. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти в Університеті реалізують своє право на вибір навчальних дисциплін у семестрі, вказаному в конкретній освітній програмі. При цьому процедура вибору навчальних дисциплін здійснюється у семестрі, що передує семестру, у якому передбачене їх вивчення, або відразу після наказу про зарахування здобувачів (у разі вивчення вибіркового дисциплін у першому семестрі).

3.2. Процедура вибору студентами навчальних дисциплін передбачає такі етапи.

3.2.1. Перший етап – ознайомлення студентів з порядком, термінами та особливостями запису студентів та формування груп для вивчення вибраних студентами навчальних дисциплін в Університеті.

3.2.2. Другий етап – ознайомлення студентів з переліками дисциплін відповідних каталогів.

Ознайомлення відбувається шляхом розміщення на вебсайті Університету каталогів вибіркового дисциплін, освітньої програми, навчальних планів; організації зустрічей з представниками кафедр, що викладають вибірково дисципліни на освітніх програмах тощо. Ознайомлення студентів із каталогами вибіркового дисциплін може розпочинатися з перших днів навчання за освітніми програмами.

3.2.3. Третій етап – запис студентів на вивчення навчальних дисциплін, який здійснюється за затвердженим графіком. Заяви студентів приймаються в деканаті факультету у паперовій формі або шляхом заповнення Google-форм.

При цьому студенти, реалізуючи своє право на вибір навчальних дисциплін, можуть вибирати не одну дисципліну у межах конкретного

каталогу, а декілька, визначаючи пріоритет для кожної дисципліни (на першому місці – найбажаніша).

3.2.4. Четвертий етап – опрацювання заяв студентів факультетами, перевірка контингенту студентів і попереднє формування груп, що здійснюється відповідальними працівниками деканатів факультетів.

Формування груп для вивчення вибіркового навчальних дисциплін в Університеті може відбуватися з використанням алгоритму Гейла-Шеплі. У такому разі за результатами даного етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з причин, перелічених у пункті 2.3, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір із скоригованого переліку відповідного каталогу або пропонується вивчення наступної за зазначеним ними пріоритетом дисципліни, вибір якої відповідає вимогам даного Положення.

3.2.5. П'ятий етап – повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін за скоригованим переліком. Якщо студент у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальних дисциплін, на цьому етапі відповідні позиції його індивідуального навчального плану визначаються відповідальними працівниками деканатів факультетів з урахуванням вибору інших студентів.

3.2.6. Шостий етап – остаточне опрацювання заяв студентів факультетами, прийняття рішень щодо студентів, які не скористалися правом вибору навчальних дисциплін, перевірка контингенту студентів і формування груп.

Після перевірки і погодження вибрані студентами дисципліни вносяться до їх електронних індивідуальних планів системи АСУ «Деканат», а списки груп подаються на затвердження деканам відповідних факультетів.

3.2.7. Для студентів, які навчаються за освітніми програмами подвійного диплома чи за програмою ЕРАЗМУС+К1 (кредитна мобільність), процедури вибору навчальних дисциплін організуються у порядку, передбаченому відповідними угодами з університетами-партнерами.

4. Прикінцеві положення

4.1. У випадку поновлення, переведення студента, допуску до занять після завершення академічної відпустки або зарахування для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі скороченим строком навчання за процедурами, описаними у відповідних положеннях Університету, можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін із каталогів вибору.

4.2. Внесення суттєвих змін до порядку реалізації вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється лише за згодою органів студентського самоврядування Університету.